



КАЗНУ ПРЕДСТАВИЛ МОДЕЛЬ УНИВЕРСИТЕТА 4.0

В программной статье «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» Президент страны Н.Назарбаев, говоря о новой глобальной реальности, подчеркнул, что «общественное сознание требует не только выработки принципов модернизации, но и конкретных проектов, которые могли бы позволить ответить на вызовы времени». В этой важной работе особое место отводится академическому сообществу и университетам.

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІ ТАРТУ ЖОЛДАРЫ ҚАРАЛДЫ

Кезекті ректорат мәжілісі ҚазҰУ құрамасының ІХ жазғы универсиада жеңімпаздарын құттықтау рәсімімен басталды. Ұлттық ғылыми-практикалық дене тәрбиесі орталығының бас директоры Садық Мұстафаев жиналған барша қауымға университет спортшыларының жетістіктерін паш етіп, университет ректоры Ғалым Мұтановқа спортшыларға деген айрықша қолдауы үшін ҚР Білім және ғылым министрлігінің дипломы мен кубогын табыстады. Өз кезегінде ректор жеңіске жеткен бір топ спортшыларымызды құттықтай келе, әлем бойынша олимпиада ойындарына өз студенттерін жіберіп отырған бірден-бір университет екендігімізді, республикалық жарыстарда 5 дүркін көшбасшы атанғанымызды тілге тиек етті.

Жалғасы 2-бетте

МЕН ЖАСТАРҒА СЕНЕМІН!

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да Қазақстан Республикасының Тұңғыш Президенті күніне арналған «Мен жастарға сенемін» атты дәстүрлі 5 республикалық патриоттық фестивалінің гала-форумы өтті. ҚР Білім және ғылым министрлігі, Алматы қаласы әкімдігінің қолдауымен өткен студент жастардың форумын ҚазҰУ-мен бірге ұйымдастырушылар – «Жас Отан» жастар қанаты, «Жандану әлемі» қоры, «Жазушылар одағы» мен Қазақ радиосы.

Фестиваль студенттердің ел болашағына деген патриоттық сезімі мен азаматтық жауапкершілігін, әлеуметтік белсенділігін арттыруға бағытталған. Айта кетерлігі, ауқымды шара жыл өткен сайын студенттік ортада кеңінен танылып, үлкен қызығушылық тудырады. Соның айғағы ретінде байқауға республикамыздың 69 жоғары оқу орнының студенттерінен 2000-ға жуық жұмыстар келіп түсті. Олардың ішінен 58 университеттен ең үздік 400-ге жуық автор гала-форумға шақырту алды.

Елбасы Н.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласында қоғамдық сананы жаңғырту үдерісінің маңызды бөлігі ретінде жастар арасында Мәңгілік ел идеясы негізінде отансүйгіштік, өз жеріне, өз ауылына, қаласына, аймағына деген сүйіспеншілікті қалыптастыруға басымдық берілді. Осы орайда қатарынан бесінші жыл өтіп келе жатқан республикалық «Мен жастарға сенемін» фестивалі жастардың бойындағы рухани байлықты одан сайын арттырып, болашаққа деген ұмтылысы мен ерік-жігерін малайтқаны ақиқат.

Жеңімпаздар төрт байқау бойынша анықталды: «Еліміздің инновациялық дамуына менің қосқан нақты үлесім» атты инновациялық жобалар байқауы, «Мен мемлекетімнің гүлденуі үшін не істей аламын» атты эссе байқауы, «Мен жастарға сенемін!» поэзиялық шығармалар байқауы және «Мәңгілік ел мұратым!» патриоттық әндер байқауы.

Жалғасы 3,8-бетте



КазНУ им. аль-Фараби активно и ответственно включился в процесс реализации программы «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» предлагая конкретные идеи и проекты. Ректор КазНУ академик Ғалым Мутанов в Минске (Беларусь) представил новую платформу развития высших учебных заведений – модель университета 4.0.

Модель была презентована широкой зарубежной научной общественности на VI заседании Рабочей комиссии по координации деятельности научно-образовательного консорциума между высшими учебными заведениями и НИИ Беларуси и Казахстана.

По мнению ректора, в настоящее время миссия современного университета не может ограничиваться только подготовкой квалифицированных и конкурентоспособных кадров, она должна дополняться формированием истинных граждан своего времени и объединять четыре составляющие: образовательную, исследовательскую, инновационно-предпринимательскую и духовно-нравственную.

Глобализация и научно-технический прогресс стремительно меняют облик современного мира, наука и технологии стали движущими силами цивилизации. В этой связи современными технологиями должен управлять разум, который основывается на высокой духовности и нравственности. Еще Циолковский отмечал: «не признаю я и технического прогресса, если он превосходит прогресс нравственный». Предложенная ректором КазНУ Г.Мутановым модель университета 4.0 представляет

собой новый инновационный тренд в деятельности университетов на пороге четвертой промышленной революции.

Как писал великий мыслитель Востока Абу Наср аль-Фараби, имя которого носит КазНУ: «Знания без воспитания, без нравственного начала способны принести вред, а не пользу». Осознание этой истины подвигло на выработку новой модели развития университета. КазНУ проводит системную работу по духовно-нравственному воспитанию молодежи. Успешно реализуется проект «Al-Farabi university smart city» с новой миссией, в основу которого заложен симбиоз инновационно-технологической и духовно-нравственной платформ. Четким ориентиром в этой деятельности является государственная программа, озвученная Елбасы, по изменению сознания нации в свете новой глобальной реальности и развития цивилизации. Реализация данного проекта способствует динамичному продвижению КазНУ в мировых рейтингах и позволяет осуществить переход на более высокий уровень развития человеческого капитала, а новые цели и задачи находят свое продолжение и конкретное содержание в модели университета четвертого поколения.

Для развития духовно-нравственной платформы университет, в рамках модели смарт-университета 4.0, осуществляет проект «Зеленый мост через поколения», направленный на реализацию инициативы «Зеленый мост», предложенной на 66-й сессии Генеральной Ассамблеи ООН Президентом Казахстана Н.А.Назарбаевым.

Продолжение на 2 стр.

БҮГІНГІ САНДА:

ӘЛЕМ КӨШБАСШЫ
КӨЗІМЕН



2-бет

СӘТТІ КЕЗДЕСУ



3-бет

ДОРОГА К МЕЧТЕ...



7-стр.

ЕДИНЬЙ ЧАС

В КазНУ им. аль-Фараби прошел Единый час антикоррупционной информации в университете в поддержку формирования и укрепления мировоззренческих и моральных ценностей, лежащих в основе высокой коррупционной культуры общества и личности. Данное мероприятие проводится накануне Международного дня борьбы с коррупцией (International Day Against Corruption), который отмечается 9 декабря по инициативе ООН.



сессий, исключая субъективный фактор в оценке знаний и социологические опросы студентов и выпускников на предмет выявления нестандартных ситуаций студенческой жизни.

В ходе мероприятия «Единый час» спикеры представили презентацию об антикоррупционной политике университета, ознакомили студентов с Кодексом корпоративной культуры преподавателей и сотрудников, Кодексом чести студентов

университета. Также преподаватели рассказали, что в рамках социального проекта «Гражданский контроль» Молодежным ресурсным центром университета им. аль-Фараби «Керемет» открыта Общественная приемная, куда могут обратиться все граждане за консультацией и о фактах коррупции. В завершение встречи преподаватели ответили на многочисленные вопросы студентов и гостей.

Г. БАЯНДИНА

ФАКУЛЬТЕТ ТЫНЫСЫ

Тұңғыш Президент күніне орай филология және әлем тілдері факультетінде «Our president – our pride» атты кеш болып өтті.

Бұл кешке «Қазақ тілі және әдебиеті» мамандығының 102-топ студенттері белсене атсалысты. Кештің шымылдығын студенттерден құралған «Шалқыма» домбыра ансамблі өз күйлерімен ашты. Студент қыздарымыз Елбасымыз жайлы тың мәліметтермен жұртшылықпен бөлісіп, әлемнің түрлі тілдерінде сөйлеп, өз өнерлерін ортаға салды. Президентіміз жайлы тамаша видео да назардан тыс қалмады.

Кештің бір ерекшелігі – студенттеріміздің «Үш тұғырлы тіл» саясаты аясында үш тілде еркін сөйлеуі. Сонымен қатар сергіту сәтінде ойындар ойнатылып, жеңімпаздарға сыйлықтар үлестірілді. Бір топ студент жастарымыз өздерінің Елбасы жайлы жыр шумақтарын оқыды. Шара соңында шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасының меңгерушісі PhD докторы, доцент Данель Қарағойшиева сөз алып, кештің өте жоғары дәрежеде өткендігін атап өтті.

Наубай БАЛҒАТ,
филология және әлем тілдері факультетінің оқытушысы

Жұырда химия және химиялық технология факультетінде химиялық физика және материалтану кафедрасының оқытушысы

Б. Рахимова мен БЗХТ-402 топ студенттерінің ұйымдастыруымен 1 желтоқсан – ҚР Тұңғыш Президенті күніне арналған ашық тәрбие сағаты өтті.

Кеш барысында Б. Рахимова Тұңғыш Президент күні ресми мереке ретіндегі маңызына тоқтала келіп, Елбасының ел дамуындағы рөлі мен орны туралы ойын ортаға салды. Студенттер Президентіміз Н.Ә. Назарбаевтың өмір жолынан өздері дайындаған қызықты әрі мәнді ақпараттарын көпшілікке ұсынды. Сонымен қатар Президент сөзіне арнайы кроссфорд құрастырып, дұрыс жауабын тапқан студенттерді сыйлықтармен марапаттады. Кеш соңында кафедра оқытушылары Г. Төрешова., Е. Тілеуберді сөз сөйлеп, студенттерге өз ризашылықтарын білдірді.

Ержан АҚҚАЗИН,
химия және химиялық технология факультетінің аға куратор ұйымдастырушысы

ҚазҰУ спорт кешенінде ҚР Тұңғыш Президенті күні қарсаңында механика кафедрасының ұйымдастыруымен «Шапшаң, биік әрі күшті!» атты спорт жарысы өтті.

Спорттық жарысқа №8 жатақхана студенттері, «Механика және ФТТ» мамандығы бойынша оқитын студенттер, механика кафедрасының 2-курс PhD докторанттары қатысты. Жастар спорттың жеті түрі – футбол, волейбол, теннис, тоғызқұмалақ, шахмат, арқан тартыс, бадминтон бойынша жарысқа түсті. Жарыста футболдан 5 команда, волейболдан 3 команда, тенниске 18 студент, шахматқа 9 студент, тоғызқұмалаққа 6 студент, арқан тартысқа 4 команда, бадминтонға 13 студент бақ сынасты. Салауатты өмір салтын насихаттауға бағытталған шараның жеңімпаздары сертификаттармен және арнайы сыйлықтармен марапатталды.

Д. ТУРАЛИНА,
механика кафедрасы меңгерушісінің орынбасары

РЕКТОРАТ

Жалғасы. Басы 1-бетте

ШЕТЕЛДІК СТУДЕНТТЕРДІ ТАРТУ ЖОЛДАРЫ ҚАРАЛДЫ

Сонымен қатар қазақша күрес бойынша әлем чемпионатында 66 келі салмақта жеңіске жетіп, алтын медаль иеленгені үшін халықаралық дәрежедегі спорт шебері, заң факультетінің студенті Қасымхан Түленбай, еркін күрес бойынша әлем чемпионатында 86 келі салмақта күміс медаль иеленгені үшін халықаралық дәрежедегі спорт шебері, заң факультетінің студенті Азамат Дәулетбеков марапатталды.

Салтанатты құттықтаулардан соң ректорат мүшелері күн тәртібіндегі мәселелерді талқылауға көшті. Алғашқы болып мінбеге шыққан Қабылдау комиссиясының жауапты хатшысы Жарылқасын Жаппасов университетке шетелдік студенттерді тарту механизмдері туралы сөз қозғайды. АҚШ, Жапония, Корея, Иран, Англия, Египет, Вьетнам сияқты шет мемлекеттерден келген ЖОО-ға дейінгі дайындық факультеті мен оқуға түскен студенттердің статистикасымен бөлісті. Сонымен қатар университетке шетел студенттерін тарту механизмдерін көпшілік талқысына ұсынды. Тоқталар болсақ, факультеттердің кәсіптік бағдарлау жұмысын жандандыру, халықаралық білім беру көрмелерінде университетті жарнамалау және де шетелдік консулдар мен елшілер арқылы серіктестік байланыстар орнату, шетелдік БАҚ-та факультеттердің имидждік материалдарын жариялау, ҚазҰУ-дың шетелдегі өкілдерімен тұрақты түрде серіктестік жұмыстарын жүргізу және т.б. Арнайы шетелдік өкілеттіктер үшін университеттің ашық есік күндерін өткізу мен әлеуметтік желілерде имидждік



жұмыстарды жүргізуге басты назар аударды. Ректор Ғалым Мұтанұлы осы орайда шетелдік студенттерге ыңғайлы болу үшін онлайн тіркеу, кеңес беру немесе кері байланыс орнату жұмыстарын жандандырып, бакалавр ғана емес, магистратура және докторантураға түсушілерге де жол ашу керектігін айтты.

Жиын барысында сөз алған география және табиғатты пайдалану факультетінің Түркия елінен шақыртылған оқытушысы Мехмед Арслан Түркия еліндегі студенттердің ҚазҰУ-ға қызығушылығы мен өз ұсыныстарын жеткізді. «Қазіргі таңда Измир қаласында бір компаниямен бірлесіп, ҚазҰУ мен Алматы қаласы туралы арнайы жеке сайт дайындалуда. Өйткені, ол жақта университетімізге келіп білім алғысы келетін студенттер баршылық», – деді Мехмед Арслан.

Сондай-ақ мәжілісте күн тәртібіндегі өзге де өзекті мәселелер қаралып, оқытушы-профессорлар құрамы өз пікірлерімен бөлісті.

Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА

Жалғасы. Басы 1-бетте

МЕН ЖАСТАРҒА СЕНЕМІН!

Жастар шығармашылығына «Ақиқат» ұлттық қоғамдық-саяси журналының бас редакторы, көрнекті ақын, фестивальдің тұрақты мүшесі Аманхан Әлім, «Айқын» газетінің бас редакторы Нұртөре Жүсіп, М.Әуезов атындағы Қазақ мемлекеттік драма театрының баспасөз қызметінің жетекшісі, ақын Бақыт Беделханұлы, қазақ өнерін дәріптеп жүрген тұлға, композитор Владимир Питерцев және «Алатау инновациялық технологиялар паркі» арнайы экономикалық аймағының автономды кластерлік қорының бас директоры Санжар Кеттебеков бастаған қазылар құрамы баға берді. Сыннан сүрінбей өткен жүйріктер бағалы сыйлықтармен қатар, әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың біржылдық тегін оқу грантына ие болды.

Сонымен, инновациялық жоба байқауы бойынша 3-орын Батыс Қазақстан облысы, Орал қаласы, Жәңгір хан атындағы агротехникалық университеттің студенті Әсем Иманғалиеваға берілсе, 2-орынды әл-Фараби атындағы ҚазҰУ студенті Дүкенбай Дәулет, 1-орынды Орал қаласынан Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Зердегүл Мүсірова иеленді.

Студенттік эссе байқауы бойынша 3-орынға Тараз мемлекеттік педагогикалық университетінің студенті Ғәлия Абылай, 2-орынға Астана қаласы, С.Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің студенті Жазира Құрманәлі лайықты деп танылса, 1-орынды Орал қаласы М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Нұқы Жамбыл иеленді.

Ал «Мен жастарға сенемін!» атты студенттік поэзия байқауы бойынша М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Жанерке Ғинаят пен С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық университетінің студенті Алматы Игілікұлы 3-орын иегерлері атанды, 2-орын М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Еркеназ Қалижанға, 1-орын М.Дулати атындағы Тараз мемлекеттік университетінің студенті Жұлдыз Молдағалиеваға бұйырды.

«Мәңгілік ел мұратым!» патриоттық ән байқауы бойынша 3-орыннан Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медициналық университетінің студенті Әсем Атымтайқызы

көрінді, 2-орын М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Ерназар Жұбанға бұйырса, 1-орынды Шымкент қаласы, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Хасан Сыдықов пен әл-Фараби атындағы ҚазҰУ магистранты Елжас Жәнібек жеңіп алды.

Өз Отанына деген сүйіспеншілігін ғылыми ізденіспен, сапалы біліммен ұштастырған жеңімпаздардың қуанышында шек болған жоқ. Сондай талапты жастың бірі – 1-орын иегері, Орал қаласы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінің студенті Зердегүл Мүсірова инновациялық жоба байқауы бойынша мүмкіндігі шектеулі балаларға арнап қолдың көмегісіз тамақ ішуге мүмкіндік беретін құрылғы ойлап тапқан. Сонымен қатар Зердегүл балалардың ой-өрісін дамытып, оларды өнерге баулуға, әртүрлі ойындар арқылы білімге деген талпыныстарын арттыруға көмектесу



үшін еріктілер жинап, мүмкіндігі шектеулі балаларды тәрбиелейтін орталықтарда көптеген іс-шаралар ұйымдастыратынын айтты. ҚазҰУ кампусын аралап көрген ол өз танданысын жасыра алмады. «ҚазҰУ-да оқитын студенттер неткен бақытты! Мен ҚазҰУ-да оқуды кішкентай кезімнен армандайтынмын. Бүгін, міне, біржылдық тегін оқу грантын ұтып алып, арманымға қол жеткіздім. Жастардың өз шығармашылығын танытуға зор мүмкіндік берген осындай фестивальді ұйымдастырғаны үшін әл-Фараби атындағы ҚазҰУ ұжымына алғысым шексіз», – деді Зердегүл.

Студенттік эссе байқауы бойынша «Азаматтық рух» аталымымен марапатталған әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Экономика және бизнес жоғары мектебінің студенті Жазира Бердібай: «Мен жастарға сенемін!» фестивалі көптеген студенттердің шығармашылығын дамытуға жол ашты. Еліміздің гүлденуіне жастардың қалай үлес қосатыны жайлы ойлануға шақыратын шара. Ертенгі болашағымызға деген жауапкершіліктен ауқымды жұмыстар мен шығармалар өмірге келуде. Өзім білім алып жатқан ҚазҰУ-дың осынау өзекті шараға мұрындық болып, бүкіл республика студенттерінің басын қосып жатқанына қуаныштымын», – деп пікір

білдірді. Қазылар алқасының мүшесі, М.Әуезов атындағы Қазақ мемлекеттік драма театрының баспасөз қызметінің жетекшісі, ақын Бақыт Беделханұлы: «Таланттардың көптігіне таң қалдық. Өлендерінен, шынында да, ұлттық рухты, ұлтына деген жанашырлықты сезіндік. Бұл жастардың бойында әдебиетке, мәдениетке, жалпы өнерге деген қызығушылықтың басым екенін көрсетеді. Осыған әл-Фараби атындағы қарашаньрақ себеп болып отыр. «Рухани жаңғыру» аясында жастарға үлкен бағыт-бағдар беріп, көзқарастарын қалыптастыру, рухани жаңғыруға атсалысу сияқты мәселелерде ҚазҰУ-дың республикамыздағы барлық ЖОО-ларға осылай ықпал етуі заңдылық деп білемін», – деп қуанышын жасырмады.

«Мен жастарға сенемін!» деп жырлаған Мағжан ақынның сөзі бүгін де өміршең екендігіне баршамыз куәміз. Ата-бабаларымыз келешек ұрпаққа қашан да зор сенім артып, қолдау білдірген. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ «Мен жастарға сенемін!» форумын ұйымдастыру арқылы осы игі үрдісті жалғастырып, қазақ ұлтының рухани жаңғыруына өзіндік үлес қосуда.

Перизат ЖАРЫЛҚАСЫНОВА

МҰРАЖАЙ – ҰЛТ ҚАЗЫНАСЫ

Жақында саясаттану және философия факультеті «Саясаттану» мамандығының 3-курс студенттері «Айналады нұрландыр» жобасы аясында Қазақстан Республикасының Ұлттық Ғылым академиясына барып, «Ғылым ордасының» тарихымен және бүгінгі тыныс-тіршілігімен танысып қайтты. Биыл Елбасымыз «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласында «Әжептәуір жаңғырған қоғамның өзінің тамыры, тарихының тереңінен бас-тау алатын рухани коды болады. Жаңа тұрпатты жаңғырудың ең басты шарты – сол ұлттық кодыңды сақтай білу. Оныс жаңғыру дегеніңіздің құр жаңғырыққа айналуы оп-оңай» деп атап көрсеткен болатын. Тарихы бар ұлт қана тарих жасай алады. Сондықтан саясаттанушы студенттер «Ғылым ордасы» республикалық мемлекеттік кәсіпорнында орналасқан екі мұражайды аралап көрді.



институтының директоры, КСРО Ғылым академиясының Қазақ бөлімшесі төрағасының орынбасары еді. Кейіннен өзі ұйымдастырған Қазақ КСР Ғылым академиясының президенті болып сайланды. Бұдан басқа ғалымның қазақ мәдениеті мен ғылымына қосқан үлесі де зор. Мысалы, Қарағандыда металлургиялық зауыттың өмірге келуі, Қостанай, Алтай темір және марганец, Қаратаудың фосфорит кендерін игеру және Ертіс-Қарағанды каналының қазылуына, біраз ғылыми-зерттеу институттарының ашылуына тікелей араласып, ел болашағы үшін еңбек етті. Сондықтан Қ.И.Сәтбаев сияқты қазақтың танымал зиялыларының рухани мұраларын танып-білу өскелең ұрпақ үшін өте маңызды.

Студент жастардың екінші тамашалаған мұражайы – Ұлттық ғылым академиясының Сирек кездесетін кітаптар мұражайы

болды. Бұл мұражайда халықтың рухани байлығының кайнар көзіне айналған жазба жәдігерлердің алғашқы қолжазба нұсқасынан қазіргі заманауи полиграфиямен сабақтаса дамыған кітап күйіндегі тарихы баяндалған. Ал жазба жәдігерлер төрт негізгі бөлімде орналастырылған: 1) Қазақ даласының байырғы жазба мұрасы; 2) Қолжазба – ғасырлар мұрасы; 3) Отандық алғашқы баспа өнімдері; 4) Қазақстанның жазба және баспа ескерткіштері. Экспозициядағы құнды жәдігерлер қатарынан Қ.А.Яссауидің «Диуани хикметі» (Даналық кітабы) шығармасының XVIIIғ. қолжазба нұсқасын атауға болады. Аталған шығармадан көнеден келе жатқан қазақтың мақал-мәтелдерін, философиялық танымы терең сөз иірімдерін кездестірдік. «Отандық алғашқы баспа өнімдері» көрмесінде Абай Құнанбайұлының, Шәкәрім Құдайбердіұлының, Мәшһүр Жүсіп

Көпеевтің, Біржан сал Қорамсаұлының, Балуан Шолақтың және қазақтың басқа да танымал ұлы тұлғаларының шығармалары қолжазба күйінде және алғашқы баспа нұсқасы күйінде ұсынылған екен. Бұдан бөлек, XX ғасыр басында жарық көрген латын графикасындағы қазақ кітаптарының түпнұсқаларын көріп, саясаттанушы студенттер 2017 жылғы 26 қазанда Қазақстан Президентінің №569 жарлығымен бекітілген қазіргі латын графикасына негізделген қазақ тілі әліпбиінің ерекшеліктерін салыстырып көрді.

Сөз соңында екі мұражайдың қызметкерлеріне де айтар алғысымыз шексіз. Олар жастарды құшақ жая қарсы алып, ыстық ықыласпен шолу дәрістерін оқып, жәдігерлер туралы жан-жақты баяндап берді. Әбу-Насыр әл-Фараби бабамыздың «Тарихты білмей – өткенді, қазіргі жағдайды білу, келешекті болжау қиын» деп айтқанын ескерсек, «Ғылым ордасына» жасаған саяхаттан саясаттанушы-студенттер керемет әсер алды. Мұндай мәдени-танымдық әрі тәрбиелік мәні терең іс-шаралар студенттердің ғылыми шығармашылыққа деген қызығушылықтарын оятуға, ұлттық рухты көтеруге, отансүйгіштікті дамытуға өзіндік ықпалын тигізері сөзсіз.

С.Ш. МҰСАТАЕВ,

с.ғ.д., саясаттану және саяси технологиялар кафедрасының профессоры;

Л.Ю. ЗАЙНИЕВА,

с.ғ.д., саясаттану және саяси технологиялар кафедрасының профессоры

НОВЫЕ ГОРИЗОНТЫ СОТРУДНИЧЕСТВА

Юридический факультет КазНУ имени аль-Фараби уделяет большое внимание международному сотрудничеству с зарубежными вузами.

Так, в рамках международного договора о сотрудничестве с Университетом Сорбонна осуществляется ряд совместных образовательных и научных проектов. В частности, проводятся летние правовые школы, научные и фундаментальные исследования, идет обмен студентами по академической мобильности.

Основная цель – реализация соглашения о дублированной образовательной программе для казахстанских и иностранных студентов.

В рамках соглашения в настоящее время осуществляется подготовка и реализация совместного международного социального проекта «Social inclusion: digital accessibility». Исполнителями являются магистранты и студенты КазНУ имени аль-Фараби, в том числе и юридического факультета, руководителем проекта является профессор университета Сорбонна (Париж-8) Доминик Аршабо, который в ноябре посетил КазНУ.

Проект направлен на создание необходимых условий для реализации права на доступ к информации, к интернет-ресурсам людей с ограниченными возможностями. В связи с этим, студенты юридического факультета на основе изучения и исследования законодательства стран Западной Европы, США и Канады в области регулирования интернет-ресурсов, попытаются разработать стандарты, которые должны составить правовую основу для разработчиков подобных веб-сайтов.

В ходе своего визита профессор Д. Аршабо прочитал ряд лекций для магистрантов и студентов, провел презентацию проекта для студентов и преподавателей юридического факультета, а также рассказал о Сорбонском университете – Париж-8, в котором он работает. Университет «Париж-8» является ведущим образовательным, научно-исследовательским центром, осуществляющим подготовку специалистов в области гуманитарных и общественных наук. Основная особенность Университета Париж-8 заключается в стремлении сохранить прочную связь между исследовательской и образовательной деятельностью.

На встрече декан юридического факультета профессор Д.Л. Байдельдинов поблагодарил профессора Д. Аршабо и отметил, что международная деятельность является одним

из значимых направлений деятельности юридического факультета КазНУ им. аль-Фараби и важным инструментом в обеспечении качества проводимых научных исследований и их соответствия международным стандартам.

Декан так же отметил, что факультет уже несколько лет сотрудничает с Университетом Дидро. Это позволяет магистрантам и бакалаврам кафедры теории и истории государства и права, конституционного и административного права ежегодно выезжать во Францию для прохождения научной стажировки в рамках летней школы. Зарубежные стажировки, как правило, проходят успешно, так как в результате найдено очень много материалов для диссертаций и получено много интересной информации из учебных занятий, проведенных преподавателями французского университета.

Так же деканом было отмечено, что в апреле текущего года юридический факультет посетил руководитель по академической мобильности Сорбонны профессор Филипп Каде, с которым обсуждались вопросы разработки и реализации совместных образовательных и научных программ, академической мобильности и др.

Профессор Д.Л. Байдельдинов выразил надежду, что сотрудничество с университетом Париж-8 будет плодотворным и многовекторным. В ходе визита кафедрой теории и истории государства и права, конституционного и административного права была организована встреча профессора Д. Аршабо и студентов юридического факультета с представителями общества людей с ограниченными возможностями. На встрече был презентован проект, раскрыты цель и основные его задачи. Особо было отмечено, что специальные веб-сайты для людей с ограниченными возможностями – это одно из направлений, которое позволит расширить реализацию их права на доступ к информации.

Г.Р. УСЕИНОВА,
заведующий кафедрой теории и истории государства и права, конституционного и административного права;

Д.А. ОСПАНОВА,
доцент кафедры теории и истории государства и права, конституционного и административного права

Великоленый старт

В статье Президента РК Нурсултана Абишевича Назарбаева «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания» от 12 апреля 2017 г. поставлена глобальная задача – стать конкурентоспособной нацией.

«Особенность завтрашнего дня в том, что именно конкурентоспособность человека, а не наличие минеральных ресурсов, становится фактором успеха нации. Поэтому любому казахстанцу, как и нации целом, необходимо обладать набором качеств, достойных XXI века. И среди безусловных предпосылок этого выступают такие факторы, как компьютерная грамотность, знание иностранных языков, культурная открытость», – отмечается в статье.

В целях реализации масштабных идей Лидера нации о воспитании конкурентоспособной личности казахстанца, по инициативе члена-корреспондента НАН РК, заведующего кафедрой русской филологии и мировой литературы профессора Баян Джолдасбековой и заведующим отделом аспирантуры филологического факультета Российского университета дружбы народов (РУДН) доцента Оксаны Александровны была предложена идея о подготовке кадров высшей квалификации между университетами. В итоге кропотливой предварительной работы, между вузами был подписан договор о совместной форме реализации образовательной программы в рамках докторантуры PhD по специальности «6D011800 – Русский язык и литература» и аспирантуры «Русский язык» по направлению «Языкознание и литературоведение». Договор был подписан первым проректором КазНУ им. аль-Фараби Мухамбеткали Буркитбаевым и первым проректором Российского университета дружбы народов (РУДН) Нуры Кирабаевой. Следует отметить, что договор о совместной подготовке кадров такой квалификации на факультете филологии и мировых языков КазНУ им. аль-Фараби был заключен впервые.

В работе над документом приняли активное участие обе заинтересованные стороны. Большое внимание и всестороннее содействие со стороны руководства КазНУ в лице проректора по научно-инновационной деятельности Тлеккабула Рамазанова, проректора по учебной работе Аскара Хикметова и директора департамента по академическим вопросам Тансулу Мухитдиновой обеспечило успешную подготовку и реализацию новой совместной дублированной образовательной программы. Для аспирантов-докторантов были



разработаны индивидуальные образовательные траектории. Координатором программы назначена заместитель заведующего кафедрой русской филологии и мировой литературы по учебно-методической и воспитательной работе Жадыра Баянбаева.

В результате подписания договора двое выпускников КазНУ Русланбек Шанаев («Русская литература») и Жәніс Нұрайым («Русский язык») успешно выдержали вступительные экзамены в аспирантуру РУДН и докторантуру PhD, и были зачислены на обучение по дублированной программе.

Уникальность программы в том, что при условии успешного завершения обучения, аспиранты-докторанты PhD получат два диплома: ученое звание кандидата филологических наук РФ и диплом об окончании аспирантуры с присвоением квалификации «Исследователь. Преподаватель-исследователь» по направлению 45.06.01 «Языкознание и литературоведение», а также диплом об окончании докторантуры PhD с присвоением степени «Доктор PhD» по специальности «Русский язык и литература».

Ж.Р. АМИРОВА,

к.ф.н., доцент кафедры русской филологии и мировой литературы

«Профессор КазГУ»

Маруан Надирханович Сагитов родился 10 декабря 1927 года в ауле «Соц-шигис» Таврического района Восточно-Казахстанской области. Неполное среднее образование получил в сельской школе. В период Великой Отечественной войны работал учетчиком МТФ полевой бригады, секретарем правления колхоза. После окончания войны продолжил учебу в школе-интернат N 11 г. Семипалатинска, которую окончил с золотой медалью в 1948 году и поступил на механико-математический факультет Московского государственного университета имени М.В. Ломоносова. Получив диплом МГУ по специальности «механика», он прибыл по направлению Минвуза КазССР на научно-педагогическую работу на кафедру теоретической механики КазГУ имени С.М. Кирова.

их решения» (соавторы У.А. Джолдасбеков, изд. «Мектеп», 1985); «Русско-казахский словарь терминов теоретической механики» (1993), а 2002 г.-учебник «Теоретическая механика» (соавтор У.А.Джолдасбеков), рекомендованный МОН РК для университетов и технических вузов. Им также было опубликовано около 40 научных работ в области механики тел переменной массы. В частности, исследованы задачи о движениях вращающегося шара постоянной и переменной массы; быстровращающегося осесимметричного свободного тела переменной массы и др.

М.Н.Сагитов внес заметный вклад в развитие университетского образования и подготовку специалистов для вузов, академических учреждений республики. С 1971 по 1975 гг. работал деканом механико-математического факультета, с 1975 по 1977 гг. - деканом факультета механики и прикладной математики. По его инициативе в данные периоды был открыт ряд новых кафедр и специализаций. В разные годы являлся членом научно-методического совета по механике Минвуза КазССР, кандидатского спецсовета по механике, Ученых советов университета и факультета, куратором ФПК по специальности «механика».

За активное участие в организации высшего образования и подготовку специалистов в 1984 году ему было присвоено почетное звание «Заслуженный работник высшей школы Казахской ССР». Награжден медалью СССР «Ветеран труда», Почетными грамотами Минвуза КазССР и ЦК ВЛКСМ, имел ряд благодарностей министерства и ректора университета

Г.Б. ШЕРЬЯЗДАНОВ,
доктор физико-математических наук,
профессор кафедры механики

В КазНУ им. аль-Фараби кафедрой уголовного права, уголовного процесса и криминалистики была проведена международная научно-теоретическая конференция на тему: «Актуальные вопросы обеспечения общественной безопасности». Конференция была приурочена 90-летию со дня рождения доктора юридических наук, профессора, государственного советника юстиции 3-го класса Калауши Адильхановича Бегалиева (1927-2006 г.г.), видному ученому и педагогу, проработавшему в Казахском национальном университете им. аль-Фараби 20 лет.

Память в сердцах

Конференция посвящена актуальным проблемам уголовного права и криминологии, уголовного процесса и криминалистики в области обеспечения общественной безопасности.

В работе конференции приняли участие представители Конституционного Совета Республики Казахстан; Верховного Суда Республики Казахстан; Генеральной Прокуратуры Республики Казахстан; Акимат г. Алматы; Совет генералов Казахстана и ученые Казахстана и зарубежных стран.

На конференции была презентована книга о жизни и деятельности К.А. Бегалиева из серии книги «Өнегелі өмір», которую представил Академик Национальной академии наук РК, доктор юридических наук, профессор Салахиден Сабикенов. Также была презентована почтовая марка с изображением К.А. Бегалиева, в лице Гульжан Каракуловой – Председателя Совета ветеранов органов прокуратуры Республики Казахстан.

Калауша Адильханович Бегалиев родился 15 ноября 1927 года в селе Уюк, Туркестанского района, Южно-Казахстанской области. В 1949 г. окончил Алматинский государственный юридический институт и был направлен на работу в органы прокуратуры. С 1949 по 1981 год трудился в органах прокуратуры, пройдя путь от народного следователя в Акмолинской области до заместителя прокурора Казахской ССР по кадрам. 6 мая 1964 года К.А. Бегалиеву был присвоен классный чин государственного советника юстиции 3 класса (генерал-майор юстиции).

В 1967 году успешно защитил кандидатскую диссертацию, а в 1979 году – докторскую диссертацию. С 1981 года занимался научно-педагогической деятельностью. В КазГПИ им. Абая он организовал кафедру Советского права, где проработал до 1986 года. Впоследствии на базе этой кафедры организован юридический факультет. С 1 сентября 1986 по 26 декабря 2000 года заведовал кафедрой уголовного процесса в КазНУ им. аль-Фараби. С 2000 года являлся Почетным заведующим кафедрой уголовного процесса КазНУ им. аль-Фараби. В период с 2000 по 2005 годы под руководством К.А. Бегалиева 12 человек защитили кандидатские диссертации, а по двум докторским диссертациям он выступил научным консультантом.

Участвовал в разработке законодательных



и нормативных актов, в частности, «Уголовно-процессуального кодекса Республики Казахстан», Указа Президента Республики Казахстан (имеющего силу закона) от 21 декабря 1995 г. «О прокуратуре Республики Казахстан». Им опубликованы 10 монографий и более 100 научных статей.

Награжден орденом «Знак Почета», медалями «За трудовую доблесть», «За освоение целинных земель» и другими медалями, нагрудным знаком «Отличник образования Республики Казахстан», тремя Почетными грамотами Верховного Совета Каз ССР, Почетной грамотой Министра образования и науки Республики, поощрялся в приказах ректора Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби. Казахстан.

К.А. Бегалиев обладая большим практическим опытом и глубокими теоретическими знаниями, внес большой вклад в становление органов прокуратуры Казахстана, подготовку высококвалифицированных юридических кадров, совершенствование законодательства Республики Казахстан, в развитие юридической науки.

А.Б. ШАРИПОВА,
к.ю.н., и.о.доцента кафедры уголовного права,
уголовного процесса и криминалистики

ҰСТАЗДЫҢ көшбасшылық дәрісі

ҚР Тұңғыш Президенті күні қарсаңында шығыстану факультетінде «Тәуелсіз Қазақстан және жас шығыстанушылар» атты көшбасшылық дәріс өтті. Көшбасшылық дәрісті шығыстану факультетінің негізін қалаушы, белгілі шығыстанушы ғалым, академик Әбсаттар қажы Дербісәлі оқыды.



Шығыстану факультеті қалыптасқан дәстүр бойынша факультеттің мақтаншына айналған тұлғалармен, тұлғалармен көшбасшылық дәрістер, кездесулер өткізіп тұрады.

Кездесуді кіріспе сөзімен ашқан факультет деканы Палтөре Ықтияр Тәуелсіз Қазақстанның жас шығыстанушыларына темірқазықтай жол сілтеп, оларды мақсатына жеткізу үшін бағыт-бағдар беретін дәрістің маңыздылығын атап өтті. Ғылымға жаңа келіп жатқан жас ғалымдардың Әбсаттар қажы секілді ғылымның нәрін шыныраудан тартып шығару керектігін және оның жолдарын аталған дәрістен алуға болатындығын да көрсете кетті. Еліміздің кітапханаларындағы өзіндік зерттеушісің сарғая күтіп жатқан небір құнды дүниелерді зерттеп, саралаудағы шығыстанулардың рөлін баса айтты. Әсіресе, араб, парсы, урду, түрік тілдеріндегі қолжазбалар және орта ғасырлық мәдени мұраларымызды ғылыми жұртшылыққа таныту үшін тіл білетін мамандарға сұраныстың артып отырғанын тілге тиек етті. Сондықтан да Әбу Насыр әл-Фараби, Әл-Жауһари әл-Фараби, Исхак әл-Фараби секілді отыздан астам Фарабтан шыққан ғұламалар мен басқа да қазақ жерінен шыққан, әлемге танымал даналардың әдеби мұраларын тек араб елдерінен ғана емес, сондай-ақ, әлем елдерінің архивтерінде тауып, жариялауда үлкен еңбек сіңіріп келе жатқан шығыстанушылардың ұстазы Әбсаттар қажы Дербісәліні бүгінгі кездесуге арнайы шақырып отырғанын жеткізді.

Ұстаз жастарды ғылымға шақырып отырып, студенттерді қызықтыру мақсатында қазақ жерінен шыққан ғұламалардың мұраларын іздеу барысында әлемді шарлағанын, ондағы түрлі қызықты оқиғаларды әңгімелегенде жастар қызығып, ұйып тындады. Әсіресе, Марокко сапарындағы оқиғаның қатты әсер еткені байқалды. Оқиға былай болыпты, кезекті іссапармен Марокконың астанасы Рабат қаласына барып, қонақ үйге орналасқаны сол екен, нөмірдегі телефон шырылдап сала беріпті. Тұтқаны көтергенде ар жағынан қазақ тілінде шыққан дауысқа бір сәт абырлап, артынан жөн сұрайды. Сөйтсе, ол бір кездегі өзі оқытқан студент екен. Токсаныншы жылдардың бас кезінде Мароккоға тағылымдамаға келіп, сонда француз тілінің маманы марокколық жігітпен көңілі жарасқан. Кейін ол жігіт Қазақстанға келіп, қазақтың дәстүріне сай құда түсіп, ұзатып алып кеткен екен. Міне, сол студент жиырма жылдан аса уақыт өтсе де, ұлағатты ұстазын ұмытпай, Мароккоға келген ұстазына сәлем бере келуге рұқсат сұрап тұр екен. «Ұстазы мықтының ұстанымы мықты» дегендей, жат елдегі қазақтың қаршадай қызы ұстазының келгеніне қуанып, қонақ қылып күтіп, ғалымның іздеген дүниелеріне қол жеткізуге септігін тигізіпті. Әбсаттар қажы Дербісәлі дәріс барысында осы секілді қызықты оқиғаларды айта отырып, бүкіл аудиторияны баурап алды. Әсіресе, қазақ даласынан шыққан орта ғасырлық ғұламалардың мұраларын зерттеу мәселесін егжей-тегжейлі түсіндіріп, студенттерді елімізге пайдасы мол осындай тақырыпта ғылыми-зерттеу жұмыстарын қолға алуға үндеді.

Ұлағатты ұстаздың әсерлі дәрісін шабыт алған студенттер көкейлерінде жүрген сұрақтары мен мазалаған ойларына жауап алды. Ұстаз дәрісін олардың ерекше қуат алғаны көрініп тұрды. Осы жағдардың бәрі болмаса да, бір-екеуі Әбсаттар қажының жолын қуаса деген тілекпен нүкте қойсақ дейміз.

М.Б. САЛҚЫНБАЕВ,
Таяу Шығыс және Оңтүстік Азия
кафедрасының меңгерушісі

БІЛІМДІ МАМАН ДАЙЫНДАУ - оқытушының міндеті

Елбасы Н.Назарбаев халыққа арнаған Жолдауында кәсіптік білім беру мәселесіне барынша басымдық беру қажеттігін айтқан болатын. Жастардың білімін жетілдіру үшін қажетті жағдай жасау туралы «Қазақстан – 2050» Стратегиясында: «Біздің жастарымыз оқуға, ғылым-білімді игеруге, жаңа машықтар алуға, техноло-гияны күнделікті өмірде шебер де тиімді пайдалануы тиіс. Біз бұл үшін барлық мүмкіндікті жасап, ең қолайлы жағдаймен қамта-масыз етуіміз керек... Біздің басты мақсат – 2050 жылы мықты мемлекет, дамыған экономика және жалпыға ортақ еңбектің негізінде берекелі қоғам құру» деген еді.

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ колледжінде осы мақсаттарды іске асыру жолында әрбір білім алушының қабілетін дамыту, еңбек етуге баулу, ұжымдық қабілетін ояту, ынтымақтастыққа тәрбиелеу, өзін-өзі басқаруға, бақылауға, байқампаздыққа жетелеу үшін оқытылатын барлық пәндер бойынша апталықтар өткізілуде. Биылғы оқу жылында қазан айының 23-інен бастап қараша айы бойы өткен пәндер бірлестіктерінің апталықтары таптырмас тәжірибе алаңы болып табылады.

Апталықтар кезінде, әсіресе, жас оқытушылардың тәжірибелі оқытушылар сабағына қатысып, сабақ берудің әдістерін үйренуіне мол мүмкіндіктер туды. Атап айтқанда, ҚР Білім беру ісінің үздіктері, жоғары санатты оқытушылар Жания Мусина, Майра Кенебаева, Розалия Хан, Шынтай Мадиярованың сабақтарынан жас оқытушылардың үйренері көп болды. Жалпы білім беретін пәндер апталығы кезінде алғашқы әскери дайындық пәнінің оқытушысы Әділет Егеубаев пен тәжірибелі оқытушы, биология ғылымдарының кандидаты Роза Кауленбаеваның «Жаппай жою қарулары» деген тақырыпты химия және биология пәндерімен байланыстырып өткізуге қызықты әрі түсіндірді өтті. Құқықтану пәндері бойынша апталық кезінде жас оқытушы Шыңғыс Саламатов «Жаза тағайындаудың жалпы негіздері» деген тақырып бойынша өткізген ашық сабағында әр түрлі көрнекіліктер пайдалана отырып,



білім алушылардың тапсырма бойынша құқық бұзушылыққа байланысты зерттеулер жүргізгені дәлелді істерімен айқын көрінді. Сабақ өте қызық әрі тартымды болды.

Лингвистика пәндері бойынша өткізілген ашық сабақтар да өз дәрежесінде өткізілді. Аудармашы топтарында оқитын білім алушылардың тек ағылшын тілін ғана меңгеріп қоймай, қосымша қытай тілін де жақсы меңгеріп жатқандығы байқалды. 1-курс білім алушыларының тілді қаншалықты жақсы меңгергендігі де көрінді. Ал қаржы мамандығы бойынша оқытылатын пәндер циклі бойынша ашық сабақтармен бірге «Менің мамандығым – менің тағдырым» атты ашық куратор сабағы және 15 қараша Ұлттық валюта – теңгеміздің туған күніне орай арнайы сайыс өткізілді. Сайыс білім алушылардың коммуникативтік, ұйымшылдық қабілетін және қаржы тобында оқитын басқа да топтармен достық қарым-қатынасын арттыру, алдына қойған мақсатына адал жолмен жету, өзінің және басқаның жетістігіне қуана білу, жастардың болашақ мамандығына қызығушылығын арттыра түсуге бағытталды.

Колледжде апталықтар барысында ашық сабақтармен қатар тренинг, семинарлар да өткізілді. Колледж оқытушылары саясаттану және философия факультетінің педагогика және психология кафедрасымен бірлесе

отырып, «Секреты лучезарного человека» деген тақырыпта психологиялық тренингті психология ғылымының кандидаты З.М.Сәдуақасованың атсалысуымен өткізді. Ал қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің оқытушысы Макпал Хамитова мен ағылшын пәнінің жас оқытушысы Гүлиза Саипкулова сабақ берудегі өз тәжірибелерімен бөлісу мақсатында «Оқытудың заманауи әдіс-тәсілдері» атты семинар өткізді.

Уақыт талабына сай жан-жақты білімді әрі адамгершілігі жоғары азаматтар тәрбиелеп шығару – оқытушылардың алдында тұрған үлкен міндеттердің бірі. Колледждің оқу процесі жанаша ұйымдастырылып, арнайы пәндерге арналған зертханалық жұмыстар оқытудың инновациялық технологиясымен байланыстырылуда. Апталық кезінде ашық сабақ беріп жатқан оқытушылардың барлығы дерлік жаңа инновациялық технологияларды пайдалану арқылы дамыта оқыту, дара тұлғаны бағыттап оқыту мақсаттарын жүзеге асыра отырып, өз сабақтарын жоғары шеберлікпен өткізуге тырысып, тәжірибелерімен бөлісуде.

М.Н. АППАҚОВА,
колледж директорының оқу-әдістемелік
жұмысы жөніндегі орынбасары,
А.Ш.ӘСЕМБАЕВА,
колледж әдіскері

Жуырда №17 студенттер үйінде «ҚазҰУ студенті оқуға тиіс 100 кітап» жобасы аясында филология және әлем тілдері факультетінің 1, 3-курс студенттерінің қатысуымен дөңгелек үстел өтті.

100 кітаптың ішінен жастар Мұхтар Әуезовтің «Абай жолы» роман-эпопеясын, Жүсіпбек Аймауытовтың «Ақбілек», Әзілхан Нұршайықовтың «Махаббат қызық, мол жылдар» романдарын тандап алып, өз пікірлерін ортаға салды.

Шарада әуелі қазақтың бас ақыны Абай өміріне қатысты үзінділер келтірілді. Студенттер, әсіресе, Құнанбай образына тоқталды. Сол заманда қанша сынға ұшырап, озбыр, қанды балақ билік иесі боп суреттелсе де, біз ол заманның кейпін білмейміз. Бәлкім, жазушы Абай образын мінсіз қылу үшін Құнанбайды соншалықты қатыгез қылып көрсеткен болар. Бұл жөнінде келісті ой, келелі пікір айтқан «Қазақ тілі мен әдебиеті» мамандығының 3-курс студенті Әбдіразақ Жасұлан: «Біз Абай мықты ма, әлде Құнанбай мықты ма дей алмаймыз. Өйткені Құнанбай болмаса, Абай да болмас еді. Абайдың мықты болуы – тегіне тартқандығында», – деді. Бұл пікірмен, сірә, келіспеске болмас.

Жүсіпбек Аймауытовтың «Ақбілегін» оқымаған адам кемде-кем шығар. Өз тағдырымен күресіп, табанды қарсылық көрсете білген білімді әйел – Ақбілек. Осы шығарма туралы тұжырымдап пікірін айтқан 1-курс студенті Зере Нұрпейісқызы: «Мен «Ақбілекті» ерекше сүйіп оқыдым. Өйткені Ақбілектің табандылығы, қиындыққа мойымайтын қайсарлығы ұнады. Өсектен де, өңсіз өтіріктен де өзін алып шыға білді. Ерекше әсер еткен тұсы – қараңғы түнде қасқырлармен шайқасуы. Балғын қыздың өмір үшін арпалысы осында жатыр. Сүйсініп те, күрсініп те, қуанып та, қайғырып та оқуға болатын еңбек деп білемін», – деді. Иә, бір қарағанда жиренесің, бірде күрсінесің, ал кейде қуанасың. Ақтардың қазақ жеріне қаптап келіп, тау жағалап тығылып

Кітап – рухани қазына



жатып алып, қазақ ауылына тигізген зияны көп. Осындай озбырлығының бір ғана үзігі – өрімдей қыздардың тағдырына балта шабу ғой. Ар-намысын аяққа таптап, ел алдында қара бет қылу емес пе?! Ал ең сорақысы Ақбілектің жатырына біткен баласынан бас тартуы жанына қатты батады екен. Әлі бұл дүниеден хабарсыз сәбидін не жазығы бар? Осы тұста Ақбілекке деген жағымсыз пікір қалыптасуы мүмкін. Алайда мұндай жағдайға тап болған адамның есінен айрылуы әбден мүмкін. Айтуға оңай, әрине.

Келесі кезекте қозғалған тақырып – мөлдір махаббаттан сыр шертетін, Абайдың тілінше «тілге жеңіл, жүрекке жылы тиетін» «Махаббат қызық, мол жылдар» шығармасы. Бұл тақырып айтарлықтай қызу талқыға түсті. Жастар махаббат мәселесіне келгенде үлкен белсенділік танытты. Ең өзекті сұрақ: «Неге автор шығарманы Ментайдың өлімімен аяқтайды? Неге екі жасты бақытты етіп

түйіндемеді?» Бұған өз көзқарасын білдірген «Қазақ филологиясы» мамандығының 3-курс студенті Бекәділов Байдос: «Өйткені автор Ментайды Ерболға қосса, ел арасында сан түрлі пікірлер туады деп ойлаған болуы мүмкін. Неге дегенмен, Ментай қызғыштай қорыған ар-намысынан айрылды емес пе? Ал ар-намысынан айрылған адам қалай өмір сүрмек? Ментайды бақыттың аз дәмін татырып, өлтіре салуы содан болса керек».

Шара соңында жастарға бағыт-бағдар беріп, дөңгелек үстелді ұйымдастырушылар ретінде өз пікірімізді ортаға салып, жастарды рухани азық жинауға, еркін пікір алмасу арқылы сөйлеу мәдениетін көтеруге шақырдық. Жастар ризашылықтарын білдіріп, осындай диалог алаңдары жиі өткізіліп тұрса деген ниеттерін жеткізіп жатты.

Аға оқытушы Б.И. ДОСАНОВ,
ф.ғ.к., доцент **А.Т. ӘШІРОВА**

8 желтоқсан күні журналистика факультетінде «Рухани жаңғыру» бағдарламасы аясында оқытушы Ж.Әбдіжәділқызының семинар-тренингі өтеді

УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ И МОЛОДЕЖЬ

В настоящее время, в условиях возрастающей взаимозависимости государств в политической и социально-экономической сферах, все более актуальными становятся вопросы устойчивого развития.



расплывчатость, именно оно содержит главную идею устойчивого развития – рассмотрение его как баланса между поколениями.

В ходе круглого стола были показаны видеоролики из документальных фильмов «Дом. История путешествия» (2009), «Спасти планету» (2016).

КазНУ им. аль-Фараби тесно сотрудничает с ЮНЕСКО, помимо того, что с 2014 г. по настоящее время он является Глобальным хабом программы Академическое влияние ООН по устойчивому развитию, реализуются проекты «Al-Farabi university smart city», Model UN New Silk Way, «Зеленый мост» и многие другие.

В соответствии с первым блоком «Модельного плана устойчивого развития КазНУ им. аль-Фараби» – «Включение вопросов устойчивого развития в учебные программы и тематику научных исследований университета» на историческом факультете КазНУ им. аль-Фараби ведется целенаправленная работа по введению вопросов устойчивого развития в учебные курсы. В частности, вопросы устойчивого развития изучаются в рамках дисциплин «Современные международные отношения», «Основные тенденции современного мирового развития» и в ряде других общих и элективных

курсов.

В целом, вопросы устойчивого развития могут быть решены только на основе взаимодействия государств, межправительственных организаций, международных неправительственных организаций, транснациональных корпораций, гражданских обществ, индивидов, и, конечно, же, молодежи. Поскольку именно молодежь является той социально-возрастной группой, которая в наибольшей степени может пострадать от тех глобальных проблем, на решение которых направлена повестка дня в области устойчивого развития до 2030 года.

Проведение таких круглых столов со студентами является требованием времени и будет способствовать дальнейшему продвижению принципов и инициатив ООН по вопросам устойчивого развития в обществе.

Р.С. ЖАРКЫНБАЕВА,

профессор кафедры Всемирной истории, историографии и источниковедения;

М.Т. РАЙМБЕКОВА,

ст. преподаватель кафедры Всемирной истории, историографии и источниковедения

МЕЙІРІМ ШУАҒЫ

Қазіргі қарбаласқан күйбең тіршілікте ағымға ілесеміз деп жүріп, өмірдегі ең маңызды дүниелерді естен шығарып жататынымыз шындық. Қысқа ғана өмірде адамдардың бірін-бірі жақсы көріп, барынша қамқорлық көрсетуі, айналасына мейіріммен қарауы өте маңызды.

Осы орайда «Айналанды нұрландыр» жобасы аясында дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының 2-курс магистранттарының ұйытқы болуымен және «Кітапхана ісі» мамандығының 3-курс студенттерінің қатысуымен Алматы қаласындағы «Жанұя» балалар үйінде қайырымдылық шарасы өтті. Қазақта «Жетім көрсен, жебей жүр» деген даналық сөз бар. Осы сөзді басшылыққа алған жастар мейірімге зәру балаларға бір сәт болсын жан жылулығын сыйлау, көңілдерін аулау мақсатын алға қойды.

Үйге қонақ келсе, алдымен балалар қуанады емес пе?! Сол секілді бұл балалар да біздің келгенімізге қатты қуанды. Студенттер де кішкентай балақайлармен бірге ойнап, балаша сөйлесіп, көңілдерін аулауға барын салды. Магистранттар



Елбасы Н.Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» бағдарламалық мақаласы тақырыбында балалармен еркін сұхбат жүргізіп, өз пікірлерін ортаға салды. Балалар да өз ойларымен бөлісіп, түрлі ойындарға белсене қатысты. Баршамызды құшақ жая қуанышпен қарсы алған балаларға арнайы апарған тәттілер мен сыйлықтарымызды ұсындық. Сондай-ақ олардан болашақта кім болғылары келетіндігін сұрадық. Олардың бірі әнші, екіншілері дәрігер, тағы бірі ұшқыш, тігінші болғысы келетіндігін айтып, көңіл түкпіріндегі асқақ армандарын сыртқа шығарды. Біз еш нәрсеге мойымаған балалардың арман-мақсаттарының биік екендігін көріп қуандық. Бұл кездесу баршамызға ерекше әсер қалдырды.

Айта кетерлігі, «Жанұя» балалар үйінің тәрбиеленушілерімен тіл табысып, жұмыс істеу барысында университеттің «Көмек» ұйымының мүшелері, заң факультетінің студенттері қолдау көрсетті. Аталған балалар үйімен тұрақты жұмыс істейтін тәжірибелі еріктілер тобына айтар алғысымыз шексіз.

Жастарды қайырымдылыққа, жоғары адамгершілік қасиеттерге баулуда мұндай шаралардың берері көп. Ендеше, бейкүнә балаларға қамқорлық көрсетіп, мейірім сыйлаудан шаршамайық, адамдар!

Т.Н. МҰХАЖАНОВА,

П.Н. НУСҚАБАЙ,

дүниежүзі тарихы, тарихнама және деректану кафедрасының оқытушылары;

Ш.С. ШҮЙІНШАЛЫ,

3-курс студенті

Все дети мира плачут на одном языке

Дети-сироты – они ничьи. У них нет мамы, которая стеной оградит от враждебного мира. За них некому заступиться и сами за себя постоять они тоже не могут, они совсем еще маленькие. Поэтому мы должны им помочь.

Детские дома не могут в полной мере удовлетворить материальные потребности детей, не говоря уже о потребностях в человеческой заботе и душевном тепле. При этом в детских учреждениях живут не только полные сироты, дети, которые потеряли родителей из-за их смерти, но и социальные сироты – те, чьи родители живы, но либо лишены родительских прав по решению суда, либо отказались от своих детей сами.

Проще было бы закрыть глаза и не замечать то, что с ними происходит. Или сослаться на то, что помогать им – прерогатива государства: оно, а не мы с вами, должно работать над тем, чтобы старики не умирали от голода и одиночества, чтобы многодетные семьи были в радости, детей не бросали... Но государство составляет его граждане, то есть мы с вами.

Студенты юридического факультета Казахского национального университета им. аль-Фараби часто посещают воспитательные учреждения для несовершеннолетних правонарушителей, над которыми они взяли шефство, проводят с ними беседы, проводят цикл лекций по праву, открытые лекции о вреде табакокурения, наркозависимости и о вреде алкогольных напитков, лекции о профилактике преступности среди несовершеннолетних.

В рамках проекта «Айналанды нұрландыр» кураторы-эдвайзеры кафедры уголовного



права, уголовного процесса и криминалистики юридического факультета КазНУ им. аль-Фараби и их кураторские группы совместно с студенческим научным клубом «Медиатор» устраивают праздничные концерты в детских домах г.Алматы, в центре адаптации несовершеннолетних, играют с малышами, дарят им подарки, игрушки, новогодние костюмы, книги для библиотеки учреждения, сажают деревья и цветы на территории учреждения, а главное – дарят им свое душевное тепло.

Студенты совершают бескорыстные поступки по своей доброй воле, проявляют заботу руководствуясь исключительно

душевным порывом. Благотворительная деятельность позволяет им по-другому взглянуть на существующие в современном мире проблемы и изменить свое отношение к социально-незащищенным слоям населения. Кураторы-эдвайзеры развивают в студентах нравственные качества, такие как сочувствие, милосердие и взаимопомощь.

С.Б. ДУЗБАЕВА,

М.Е. АКБОЛАТОВА,

А.Б. ИЗБАСОВА,

старшие преподаватели кафедры уголовного права, уголовного процесса и криминалистики

МЕН ЖАСТАРҒА СЕНЕМІН!



ҚҰРЫЛТАЙШЫ:

Әл-Фараби атындағы
Қазақ ұлттық
университетінің
ректораты

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор: **Әйгерім ӘЛІМБЕКОВА**
Тілшілер: **Айнур АҚЫНБАЕВА, Ақмарал АЛИЕВА**
Дизайнер: **Досжан БАЛАБЕКҰЛЫ**
Фототілші: **Марат ЖҮНІСБЕКОВ**
Корректорлар: **Гүлмира БЕКБЕРДИЕВА, Қарлыға ИБРАГИМОВА**

МЕКЕНЖАЙЫ:

050040, Алматы қ., әл-Фараби даңғылы, 71,
ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны:
377-33-30, ішкі: 11-94,
тікелей: 377-31-48.

Электронды мекенжай:
kazuniver2016gazeta@gmail.com

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп,
беттелді. "Дәуір" ЖШС РПБК-де басылды. Алматы
қаласы, Қалдаяқов көшесі, 17

Тел: 8(727) 273-12-04

Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 1000 дана

Тапсырыс: №3034

- Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.
- Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
- «Қазақ университетіне» жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.
- Жарнама мәтініне жарнама беруші жауапты.